GROENFONDS

Midden-Delfland

Jaarstukken

2017

Stichting Groenfonds

Midden-Delfland

Inhoudsopgave

Bestuursverslag	3
Algemeen	4
Beleid t.a.v. omvang en functie vrij besteedbaar vermogen	4
Beleggingsbeleid	5
Activiteiten in het verslagjaar	5
Jaarrekening	9
Waarderingsgrondslagen	10
Balans per 31-12-2017	11
Toelichting op de balans	11
Staat van baten en lasten 2017	14
Toelichting op de staat van baten en lasten	14
Overige gegevens	17
Bijlage: Uitkeringen puntensysteem	18

Voorpagina en verder: de foto's in dit jaarverslag zijn afkomstig uit "Groenfonds Midden-Delfland: Audit, monitoring en evaluatie van het puntensysteem" door A.G.M. Schotman, Wageningen Environmental Research Rapport 2828 ISSN 1566-7197, 2017.

Bestuursverslag

Algemeen

De Stichting Groenfonds Midden-Delfland is opgericht bij notariële akte op 12 april 2005, en ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 27276866. De stichting is gevestigd in het gemeentehuis van Midden-Delfland te Schipluiden.

De stichting heeft als doel het open agrarisch cultuurlandschap van Midden-Delfland te behouden en te versterken, met name ten aanzien van waarden op het gebied van cultuurhistorie, natuur en landschap.
Daarnaast dient de gebruiks- en belevingswaarde voor de inwoners van de omliggende gemeenten te worden vergroot, zodat ook de relatie tussen stad en land meer inhoud krijgt. De belangrijkste structurele activiteiten om dit doel te bereiken zijn de vergoedingen aan boeren voor behoud van het open agrarische landschap (groene diensten) en educatie voor schoolkinderen uit de omgeving van het gebied. Meer informatie hierover is te vinden op de website www.groenfondsmiddendelfland.nl.

Het bestuur bestond bij aanvang van het jaar uit wethouders van de 4 deelnemende gemeenten :

Midden-Delfland	:	dhr. G.D. van Oord (tevens voorzitter);
Den Haag	:	dhr. B.A.Revis
Delft	:	dhr. S.M.Brandligt
Maassluis	:	dhr. C.Pleijsier

De bestuurders genieten generlei vergoeding ten laste van de stichting. Het bestuur wordt ondersteund door ambtenaren van de gemeente Midden-Delfland, en heeft verder geen personeel in dienst. De kosten van de ambtelijke ondersteuning worden gedragen door de deelnemende gemeenten.

De jaarrekening is ingericht in overeenstemming met de in Nederland geldende richtlijn C1 voor de jaarverslaggeving "Organisaties zonder winststreven" voor kleine organisaties.

Beleid t.a.v. omvang en functie vrij besteedbaar vermogen

De Stichting Groenfonds Midden-Delfland is in 2005 ontstaan op initiatief van de gemeenten Midden-Delfland, Delft en Den Haag om vanuit rode ontwikkelingen (woningbouw en bedrijven) een impuls te geven voor groende diensten die bijdragen aan het behoud van natuur en landschap. Naast eenmalige financiële bijdragen van die gemeenten werd afgesproken om vanuit diverse rode ontwikkelingen een bedrag per woning en per m2 bedrijfsterrein en vermogen te vormen om met het rendement van dat vermogen het behoud van natuur en landschap mogelijk te maken (inclusief verbetering van de stad-land-relatie). Met de later toegetreden gemeente Maassluis zijn soortgelijke afspraken gemaakt.

Vanwege de vorenstaande is het in principe de bedoeling om de jaarlijkse uitgaven van de stichting te bekostigen uit het rendement op het opgebouwde en nog verder op te bouwen vermogen. Het uit alle donaties opgebouwde eigen vermogen is dus weliswaar vrij besteedbaar, maar door het bestuur en de doelstelling zoals vastgelegd in de statuten feitelijk geoormerkt in de vorm van besteding van het rendement op dat vermogen. Dit is een doelstelling voor de lange termijn en betekent niet dat het vermogen nooit aangetast mag worden. Er mogen in de loop der jaren nog enkele miljoenen euro's aan donaties verwacht worden en het rendement op de beleggingen fluctueert jaarlijks. De

instandhouding van het vermogen is dan ook vooral een doelstelling op lange termijn en geen doelstelling die jaarlijks gerealiseerd moet worden.
Er is geen maximale omvang van het vermogen bepaald. Zo lang het rendement van het vermogen structureel nog onvoldoende is om de jaarlijkse uitgaven te dekken worden er bij de uitgaven prioriteiten gesteld.

Beleggingsbeleid

De doelstelling van de stichting op lange termijn betekent dat met het beleggingsbeleid wordt gestreefd naar een langdurige inkomstenbron om de jaarlijkse uitgaven te bekostigen. Grote risico's die de inkomstenbron kunnen aantasten worden daarbij vermeden. Bij het hierbij behorende defensieve beleggingsbeleid passen beleggingen die horen bij overheidslichamen. Daarvoor wordt aangesloten bij het beleggingsbeleid zoals dat geldt voor provinciale nazorgfondsen. Daartoe is door het bestuur op 2 november 2016 een Treasurystatuut vatgesteld. Kenmerken hiervan zijn dat de door de stichting ingeschakelde vermogensbeheerder mag beleggen in vastrentende waarden, aandelen en vastgoed binnen bandbreedtes die in het treasurystatuut zijn aangegeven. Ten aanzien van de vastrentende waarden zijn eisen gesteld aan de ratings daarvan en de verdeling over landen en ratingklassen. Bij beleggingen in zakelijke waarden (aandelen en onroerend goed) moet uit een oogpunt van risicospreiding gebruik worden gemaakt van fondsen.

Activiteiten in het verslagjaar

Activiteiten
De belangrijkste activiteit van het fonds is het belonen van zogenaamde 'groene diensten' die met name de (melk)veehouderij kan verlenen. Deze activiteit, waarmee in 2006 gestart is, zijn ook in 2017 voortgezet. Hiervoor zijn meerjarige contracten afgesloten die in 2011 voor de eerste keer afliepen, waarna in 2012 een nieuwe contractperiode is ingegaan. Agrarische natuurvereniging Vockestaert fungeert hierbij als intermediair (uitvoerder) tussen de stichting en de contractanten, meestal (melk)veehouders. Onder groene diensten worden niet alleen landschappelijke maatregelen verstaan zoals onderhoud en weidevogelbeheer, maar ook het ontvangen van schoolklassen op de boerderij en het wandelen over boerenland. Om de groene diensten naar waarde te kunnen schatten, is een puntensysteem voor de beloning van groene diensten ontwikkeld dat in 2006 is goedgekeurd door de Europese Commissie. Hiervoor wordt jaarlijks verantwoording afgelegd via het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Monitoring & Evaluatie en Audit
In het verslagjaar is er in opdracht van de stichting een Audit en een Evaluatie & Monitoring uitgevoerd voor de contractperiode 2012 - 2017, net als bij voorgaande contractperiode. De audit is een onderzoek naar de rechtmatigheid, voor de evaluatie is de doelmatigheid van de maatregelen (het puntensysteem) onderzocht. Voor het onderzoek naar de doelmatigheid werden ook mogelijke alternatieven onderzocht die wellicht effectiever en duurzamer zijn om het beoogde resultaat vanuit het Groenfonds te bereiken.
Het resultaat van de Audit, Monitoring & Evaluatie is positief, met enkele constateringen en aandachtspunten:

- Er zijn geen onregelmatigheden vastgesteld
- De meeste maatregelen zijn doelmatig en efficiënt en de vergoedingen conform de regels
- Het aantal deelnemers is van 76 naar 69 gegaan op een transparante manier en zonder conflicten

- De communicatie is effectief voor uitvoering van het puntensysteem, maar er is vraag naar een strategie voor gerichte lokale vermarkting van de kwaliteiten van Midden-Delfland
- De uitvoeringskosten zijn laag, maar de vraag rees, of de investering in controles voldoende is

De Monitoring & Evaluatie heeft uitgewezen wat er gedaan is op het gebied van agrobiodiversiteit, weidevogels, instandhouding oud grasland, landschapselementen, en historische agrarische bebouwing. Zo is de weidevogelstand stabiel: vergeleken met elders in het land waar de weidevogels achteruitgaan is dat een goed resultaat. Naast het positieve resultaat werden er bij de evaluatie ook aanbevelingen gedaan:

- Pas deelnamevoorwaarden oud grasland aan ten gunste van een effectiviteit voor weidevogels (kruidenrijk grasland)
- Maak het onderdeel van collectief weidevogelbeheer
- Denk goed na over deelname van burgers en of meer investeringen in historische gebouwen urgent zijn
- Ontwikkel een criterium t.b.v. ondersteuning van
    - de meest op de burger en de stad gerichte bedrijven
    - en de economisch kwetsbare bedrijven
- Vermarkt de meerwaarde van het landschap, gericht op weidevogels
- Via korte lijnen met burger en stad: communicatie is een belangrijk aandachtspunt.

De resultaten zijn niet alleen met het bestuur gedeeld, maar ook met de zogenaamde Groene Gebiedsorganisaties waarbij ook natuurorganisaties uit Delft, Den Haag en Maassluis waren uitgenodigd.

Het bestuur heeft de uitkomsten van het onderzoek onderschreven en heeft de volgende aandachtspunten meegenomen naar de volgende contractperiode:

- Randvoorwaarden richting Vockestaert ten behoeve van de derde contractperiode:
    - betere administratie van de controles
    - aanpassing deelnamevoorwaarden oud grasland ten gunste van een effectiviteit voor weidevogels
    - meer aandacht voor communicatie over groene diensten, met name in stedelijk gebied
    - voor de derde contractperiode vindt prioritering plaats op basis van toekomstgerichte bedrijven met weidegang.
- Het vermarkten van het landschap in stedelijk gebied is een belangrijk aandachtspunt.

Met de ervaring van de komende contractperiode kan dan indien gewenst een criterium ontwikkeld worden ten behoeve van ondersteuning van de meest op de burger en de stad gerichte bedrijven en de economisch kwetsbare bedrijven.

Daarnaast heeft Agrarisch natuurvereniging Vockestaert op basis van de Strategische Balans (2016) en de Audit, Monitoring en Evaluatie een voorstel geschreven voor de komende derde contractperiode: Toekomst Puntensysteem Groenfonds Midden-Delfland (evaluatie en advies systeem van groene diensten door Vockestaert). Hierin heeft Vockestaert de aanbevelingen verwerkt op het gebied van streven naar meer doelmatigheid, meer aandacht voor verantwoording en meer aandacht voor de stad-landrelatie.

Vervolg: inzet contractperiode 2018- 2013

Voor de nieuwe contractperiode met Vockestaert, de derde in het bestaan van de stichting, heeft het bestuur eind 2017 besloten om dit te baseren op de uitkomsten van de Strategische Balans en de Audit en Monitoring & Evaluatie (zie hiervoor). Dit betekent voor de komende periode: behoud het goede, dus de beloning van groene diensten, maar er is ook besloten dat er nadrukkelijk meer aandacht moet zijn voor de stad-landrelatie. Op basis hiervan en het voorstel van Vockestaert

Groene Diensten: kwaliteit agrarisch cultuurlandschap en stad-land
Het systeem van groene diensten wordt voortgezet (de term puntensysteem vervalt) maar wel met een aantal aanpassingen:

- Aan de vergoeding voor oud grasland worden voorwaarden verbonden, zodat de effectiviteit vergroot wordt, juist in relatie tot weidevogels.
- Als de aanvraag groter is dan het beschikbare budget geldt een prioritering. Bedrijven met een grondgebonden rundveehouderij met een grootte van minimaal € 82.000 SO (Standaardopbrengst, vee eenheden op naam, exclusief grond) en weidegang hebben voorrang (Dit komt overeen met tenminste ongeveer 30 koeien per bedrijf en is minimaal: het gemiddelde bedrijf in Midden-Delfland heeft 90 koeien)
- Het werkgebied wordt uitgebreid conform de grenzen van het Provinciaal Landschap: niet alleen het gebied van het Landschapsontwikkelingsplan (Reconstructiegebied plus Groeneveldse Polder) maar ook het agrarisch cultuurlandschap in Oude Leede komt in aanmerking, plus Schieveen. Uitgezonderd zijn die gebieden waar al financiering voor bestaat zoals bebouwd gebied of gebieden met een functie op het gebied van water, natuur of recreatie.
- Als voorwaarde voor de maatregelen geldt dat de maatregelen Brusselproof moeten zijn, dat wil zeggen dat ze deel uit maken van de Groenblauwe catalogus of anderszins goedgekeurd zijn door de Europese Commissie. Daarnaast gelden randvoorwaarden conform de aanbevelingen vanuit de Audit, Monitoring en Evaluatie: o.a. een goede (administratie van de) controles en (nog meer) aandacht voor communicatie in stedelijk gebied.
- Voor wat betreft de stad-landrelatie: net als voorgaande periode worden er middelen beschikbaar gesteld voor openstelling van boerderijen voor evenementen (bijvoorbeeld de Midden-Delflanddag), de Vliegende Wandelpaden (paden die variëren qua tijd en plaats) en Educatie van schoolkinderen op en rond de boerderij. De laatstgenoemde twee maken de komende periode deel uit van de groene diensten (tot nu toe werd dit jaarlijks toegekend).

Stad-land: het vermarkten van het landschap in stedelijk gebied
Naast het versterken van de relatie stad-land als onderdeel van de groene diensten met Agrarische Natuurvereniging Vockestaert als intermediair tussen Groenfonds en boeren, heeft het bestuur eind 2017 besloten dat er de komende periode ook financiële ruimte is voor het versterken van de stad-land relatie buiten Vockestaert om. Hierdoor hebben anderen dan boeren uit Midden-Delfland ook de mogelijkheid om bij te dragen aan de doelstellingen van het Groenfonds, en dan met name de stad-landrelatie. Doel is het stimuleren van het vermarkten van het landschap in het omliggende stedelijk gebied. Het idee bij het 'vermarkten van het landschap in de stad', is dat producten uit Midden-Delfland (met name zuivelproducten) een meerwaarde krijgen voor het stedelijk gebied conform de aanbeveling uit de Evaluatie van de WUR. En op die manier moet het ook vice-versa werken: het platteland naar de stad en omgekeerd zodat het Midden-Delflandgebied een meerwaarde voor het stedelijk gebied. Hiervoor wordt samenwerking gezocht met Fonds 1818. Het idee is om hierbij twee fasen te onderscheiden:

- fase 1 waarbij mensen, bedrijven en organisaties worden geïnspireerd tot het vermarkten van het landschap in stedelijk gebied;
- fase 2 waarbij men subsidie kan aanvragen vanuit het Groenfonds in samenwerking met Fonds 1818.

Fase 1 en 2 kunnen eventueel parallel lopen.
Overigens wordt niet alleen vanuit het Groenfonds aandacht besteed aan het versterken van de stad-landrelatie. Andere sporen op dit gebied lopen vanuit de Landschapstafel, Duurzaam Boer Blijven en Netwerk Midden IN Delfland.

Streekrekening
De streekrekening is door de Rabobank opgeheven als gevolg van een reorganisatie bij de gehele Rabobankorganisatie. De inzet van de Rabobank Zuid-Holland Midden was al jaren

minder dan destijds werd verwacht. Pogingen vanuit het Groenfonds om hier meer activiteiten te ontwikkelen, hebben geen resultaat gehad. Om die reden werd er al geen actieve inzet meer op gepleegd.
De streekrekening was op initiatief van de Rabobank opgericht om daarmee activiteiten (streekdoelen) mogelijk te maken met private financiering vanuit het bedrijfsleven. Het idee van het Groenfonds was dat daardoor de financiële mogelijkheden vergroot zouden kunnen worden en dat er tevens wordt bijgedragen aan de bekendheid van Midden-Delfland.

Ter illustratie, het Groenfonds Midden-Delfland in de praktijk: de instandhouding van cultuurhistorische gebouwen en erfbeplanting maakt deel uit van het puntensysteem (Schotman, 2017).

Jaarrekening

Waarderingsgrondslagen

Algemeen
De jaarrekening is opgesteld volgens de in Nederland geldende richtlijn C1 voor de jaarverslaggeving "Organisaties zonder winststreven" voor kleine organisaties. De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de betreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Verplichtingen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Het resultaat van de rekening van baten en lasten wordt toegevoegd aan het eigen vermogen.

Waarderingsgrondslagen voor de balans

Financiële vaste activa
De financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs (het ingelegde bedrag) voor zover het betreft de belegging in het Garantiefonds tranche 2013 die tegen het nominale bedrag met de overeengekomen rentevergoeding in 2023 zal worden uitbetaald.

Financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen reële waarde indien het eigenvermogensinstrumenten betreffen welke geen deel uitmaken van de handelsportefeuille maar niet aangehouden worden tot het einde van de looptijd. Waarbij veranderingen in de reële waarde eerst rechtstreeks in het eigen vermogen (herwaarderingsreserve) verwerkt worden en bij realisatie in de winst- en verliesrekening. Dit betreft de beleggingen die bij een professionele vermogensbeheerder in beheer zijn gegeven (ASR Vermogensbeheer).

Overige activa en passiva
De overige activa en passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor wat de activa betreft, gebeurt dit onder aftrek van waardeverminderingen wegens verminderde volwaardigheid als dit bij een post van toepassing is.

Ter illustratie, het Groenfonds Midden-Delfland in de praktijk: de instandhouding van erfbeplanting rondom de boerderij maakt deel uit van het puntensysteem (Schotman, 2017).

Balans per 31-12-2017
(na resultaatbestemming)

Omschrijving	31-12-2017	31-12-2016	Omschrijving	31-12-2017	31-12-2016
Financiële vaste Activa (beleggingen) [1]	7.813.742,33	7.501.861,33	Bestemmingsreserve [5]	10.473.614,11	10.273.656,75
Vooruitbetaalde Kosten [2]	1.245,31	3.709,03	Herwaarderings-reserve [6]	215.664,00	0,00
Vorderingen [3]	564.828.68	146.508,30	Overige schulden [7]	4.690,79	11.419,82
Liquide middelen [4]	2.314.152,58	2.632.997,91			
	10.693.968,90	10.285.076,57		10.693.968,90	10.285.076,57

VOOR WAARMERKINGS-
DOELEINDEN
Verstegen accountants
en adviseurs B.V.
Behorend bij verklaring
afgegeven d.d. 18 JUNI 2018

Toelichting op de balans

[1] Financiële vaste activa (beleggingen)

Per 31 december 2017 is een deel van het vermogen van de stichting in een fonds belegd (OvE Garantiefonds , tranche juli 2013 – mei 2023), terwijl het grootste deel ondergebracht is blj een vermogensbeheerder (ASR Vermogensbeheer). De tranche 2013-2023 heeft een vast rendement. Aan het eind van de looptijd wordt een bedrag van € 1.411. 925,-- uitgekeerd.
De middelen van deze tranche zijn voor 37% belegd in een gestructureerde lening van de Rabobank, en voor 63% in een gestructureerde Italiaanse staatsobligatie. De belegging in de Italiaanse staatsobligatie werd verantwoord geacht vanwege het feit dat Italië een klein begrotingstekort heeft, de staatsschuld voor circa 65% door het land zelf (rijke middenklasse) wordt gefinancierd, de werkeloosheid ongeveer op het gemiddelde van de EU ligt, en er een stijgende export is. De koerswaarde per 31-12-2017 bedraagt € 1.356.300,53.

<u>Vermogensbeheerder</u>
In 2016 kwam de hoofdsom met opgebouwd rendement van het OvE Garantiefonds tranche 2006 vrij en zijn de beleggingen in de beide Rentefondsen geliquideerd. De vrijkomende middelen zijn en worden in handen gegeven van de ingeschakelde vermogensbeheerder, ASR Vermogensbeheer. Omdat aankoop van de nieuwe beleggingen door de vermogensbeheerder slechts langzaamaan verloopt waren per 31 december 2017 nog niet alle te beleggen gelden aan de vermogensbeheerder overgemaakt. Er is in 2016 € 6.500.000,-- in handen gegeven van de vermogensbeheerder die, in afwachting van goede beleggingsmogelijkheden, daarvan een deel nog aanhoudt in de vorm van deposito's en liquiditeiten. De waarde van de portefeuille ultimo 2017 bedroeg € 6.826.034 (2016 € 6.514.153) en was als volgt belegd :

Vastrentende waarden	€ 2.363.417
Liquiditeiten/deposito's	€ 1.361.293
Aandelen	€ 2.188.422
Overig (indirect vastgoed)	€ 912.902
Totaal	€ 6.826.034

Specificatie balanspost Financiële activa per 31-12-2017 :

Ove Garantiefonds tranche 2013	€ 987.708,33	(2016 € 987.708,33)
Beleggingsportefeuille ASR	€ 6.826.034,00	(2016 € 6.514.153,00)
Totaal	€ 7.813.742,33	(2016 € 7.501.861,33)

Bij de beleggingsportefeuille ASR zijn de in het Treasurystatuut genoemde randvoorwaarden in acht genomen. Dit betekent dat niet een zo hoog mogelijk rendement wordt nagestreefd, maar een redelijk rendement dat verwacht mag worden zonder teveel risico's.

[2] Vooruitbetaalde kosten

Voor de belegging in het Garantiefonds zijn beheerskosten verschuldigd. Die beheerskosten bedragen bij de tranche 2013 voor de eerste 5 jaar € 12.291,67, en moesten vooruit worden betaald. Elk jaar wordt een evenredig deel ten laste van de exploitatie gebracht. Voor 2017 is dat een bedrag van € 2.463,72. Per 31-12-2017 resteert nog een vooruitbetaald bedrag van € 1.245,31.

[3] Vorderingen

Per 31-12-2017 was er een vordering wegens te hoge voorschotten aan Vockestaert voor de uitvoering van het puntensysteem over 2017 ad € 16.108,29 (2016 nihil), alsmede vorderingen uit hoofde van het gegarandeerde rendement van de belegging in het Garantiefonds tranche 2013 over de periode t/m 31 december 2017 ad € 185.942,44 (2016 € 144.508,38). Dit rendement wordt pas aan het eind van de beleggingsperiode van 9 jaar en 10 maanden uitgekeerd (2023). De vordering op Vockestaert wordt verrekend bij de bevoorschotting voor de uitvoering van het puntensysteem over 2018.

De stichting heeft van de gemeente Delft, de gemeente Maassluis en het Bedrijvenschap Harnaschpolder bedragen tegoed vanwege uitgegeven gronden in 2017. Voor het Bedrijvenschap is dat een bedrag van € 146.737,34 voor 32.321 m2 uitgegeven gronden voor bedrijven. Voor de gemeente Delft is dat een bedrag van € 129.327,30 voor 95 woningen, en voor de gemeente Maassluis is dat een bedrag van € 80.319,06.

Verder zijn er vorderingen op de Rabobank van € 0,00 uit hoofde van rente van de rekening-courant over het 4e kwartaal 2017, € 23,03 uit hoofde van de rente van de spaarrekening over 2017, en € 78,81 uit hoofde van de rentebijdrage ter zake van de streekrekening. De genoemde bedragen zijn begin januari 2018 ontvangen.

In 2017 berekende ASR de beheersvergoeding voor het vermogensbeheer ook over de gelden die zonder enige opbrengst in een depositofonds van ASR waren ondergebracht. Na overleg over dit punt heeft ASR besloten de beheersvergoeding over die gelden te restitueren. Het gaat om een bedrag van € 6.292,41.

[4] Liquide middelen

De stichting beschikte per 31-12-2017 over de volgende liquide middelen :

rekening-couranten :

N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (nr. NL85BNGH0285118587)	€ 2.133.205,00
Rabobank (nr. NL79RABO0170021882)	€ 12.361,99
direct opvraagbare spaarrekening (nr. NL36RABO1515595986).	€ 168.585,59
Totaal	€ 2.314.152,58

[5] Bestemmingsreserve
De bestemmingsreserve omvat het gerealiseerde eigen vermogen dat uit de eenmalige bijdragen van de deelnemende gemeenten en de donaties uit de rode ontwikkelingen is verkregen. Het bestuur heeft dit vermogen bestemd voor langdurige instandhouding van het open agrarische cultuurlandschap en het versterken van de gebruiks- en belevingswaarde voor de inwoners van de omliggende gemeenten (conform de doelstelling in de statuten).
Het verschil tussen de jaarlijkse inkomsten en uitgaven wordt aan de reserve toegevoegd dan wel onttrokken.

Omvang reserve aan het begin van het verslagjaar	€ 10.273.656,75
Bij : positief resultaat verslagjaar	€ 199.957,36
Omvang reserve aan het eind van het verslagjaar	€ 10.473.614,11

[6] Herwaarderingsreserve
De herwaarderingsreserve behoort eveneens tot het eigen vermogen van de stichting. Het betreft echter ongerealiseerd eigen vermogen en wordt daarom apart in de balans opgenomen.
In het verslagjaar is op de door ASR beheerde beleggingsportefeuille een koerswinst behaald van € 222.341,--. Over 2016 (eerste jaar belegging) was een koersverlies gerealiseerd van € 6.677,--. Onder aftrek van dit eerder geleden koersverlies is de koerswinst gestort in de herwaarderingsreserve.

[7] Overige schulden
Per 31-12-2017 was er een schuld aan de Rabobank ter grootte van € 18,99 vanwege bankkosten over het 4e kwartaal 2017. Daarnaast is nog aan ASR een bedrag ad € 4.671,80 verschuldigd voor de beheersvergoeding over het 4e kwartaal 2017. De schulden aan de Rabobank en ASR zijn in januari en april 2018 voldaan.

Niet in de balans opgenomen regelingen
Voor de vergoedingen voor groene diensten op grond van het puntensysteem zijn tussen de uitvoeringsorganisatie Vockestaert en de deelnemers (meest boeren) overeenkomsten gesloten met een looptijd van 6 jaar. De contractperiode omvatte de jaren 2012 t/m 2017. Het bestuur heeft besloten de vergoedingen wederom voor 6 jaar te gaan verstrekken. De jaarlijkse verplichting is ongeveer gelijk aan het bedrag dat in 2017 is uitgegeven. De geschatte verplichting voor de jaren 2018 t/m 2023 komt uit op circa € 1,5 mln.

Met de boeren die het onderhoud en beheer van het Voddijkpad verzorgen waren overeenkomsten gesloten voor 10 jaar. Deze overeenkomsten liepen tot en met 2015. Het was de bedoeling een soortgelijke regeling te treffen voor de jaren vanaf 2016. Het is echter tot nu toe niet gelukt om een vervangende regeling vorm te geven. Naar verwachting zullen in 2018 alsnog nieuwe overeenkomsten met de betrokken boeren gesloten kunnen worden, met terugwerkende kracht vanaf 2016. Indien de overeenkomsten daadwerkelijk worden afgesloten zal dat leiden tot een nabetaling over 2016 ad € 3.492,66 en € 3.495,10 over 2017.

Bij de liquidatie van de beleggingen in de OvE Rentefondsen 1-3 en 4-7 zijn respectievelijk bedragen van € 370,69 en € 69,02 ingehouden vanwege (langlopende) vorderingen van de fondsen op ingehouden bronbelasting. De vordering van € 69,02 is in het verslagjaar ontvangen. Indien en zodra de andere vordering alsnog door het fonds wordt ontvangen zal het aandeel van de stichting in deze vorderingen worden uitgekeerd.

Staat van baten en lasten 2017

	werkelijk 2016	begroot 2017	**werkelijk 2017**	begroot 2018
Baten				
Donaties [1]	254.641,66	620.516,00	**372.719,78**	299.700,00
Inkomsten beleggingen [2]	577.586,09	121.634,00	**137.743,11**	81.634,00
Overige baten [3]	1.713,75	3.000,00	**157,05**	0,00
Totaal baten	833.941,50	745.150,00	**510.619,94**	381.334,00
Lasten				
Vergoedingen groene diensten [4]	243.747,07	260.850,00	**243.046,26**	290.950,00
Subsidies stad-landrelatie[5]	25.142,72	112.000,00	**20.125,20**	137.000,00
Beheerskosten beleggingen[6]	9.138,32	25.057,00	**14.363,15**	24.457,00
Overige kosten [7]	3.788,68	34.100,00	**33.127,97**	4.115,00
Totaal lasten	281.816,79	306.682,00	**310.662,58**	456.522,00
Resultaat	552.124,71	432.007,00	**199.957,36**	-75.188,00

VOOR WAARMERKINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
Behorend bij verklaring
afgegeven d.d. 18 JUNI 2018

Resultaatbestemming	**2017**	**2016**
Toevoeging aan de bestemmingsreserve	199.957	552.125

Toelichting op de staat van baten en lasten

[1] Donaties
Op basis van de tussen de gemeente Midden-Delfland en de gemeenten Delft en Den Haag gesloten overeenkomsten/convenanten en de aan de gemeente Maassluis door de provincie gestelde voorwaarde voor de bebouwing van de Dijkpolder (verwerkt in een overeenkomst tussen de gemeenten Midden-Delfland en Maasluis), zijn de volgende donaties te verwachten:
Gemeente Midden-Delfland: € 1.361,34 (hfl. 3.000) per woning die gebouwd wordt in het zogenoemde Middengebied in de Harnaschpolder;

Gemeente Delft: € 1.361,34 (hfl. 3.000) per woning die gebouwd wordt in het zogenoemde Middengebied in de Harnaschpolder;
Bedrijvenschap Harnaschpolder : € 4,54 (hfl. 10,--) per m2 bedrijventerrein;
Gemeente Maassluis: een vast bedrag van € 500.000, alsmede € 1.361,-- per woning die in de Dijkpolder gebouwd gaat worden, en € 4,50 per m2 bedrijfsterrein in die polder (beide bedragen geïndexeerd vanaf 2005).

In 2017 heeft het bedrijvenschap 32.321 m2 grond verkocht, en is uit dien hoofde een donatie ontvangen van € 146.737,34. Door de gemeente Delft is te kennen gegeven de uitgifte voor woningbouw in 2016 (1 woning), in 2017 (60 woningen) en de laatste woningen waarvoor de bijdrage verschuldigd is en gepland staan voor 2018 (34 woningen) in één keer af te rekenen. Derhalve is van de gemeente Delft een donatie van € 129.327,30 te verwachten voor 95 woningen. Van de gemeente Midden-Delfland wordt geen donatie meer ontvangen omdat die gemeente voor alle woningen waarvoor dat was afgesproken de bijdrage heeft voldaan. Verder is van de gemeente Maassluis een bedrag ontvangen van € 16.336,08 voor in 2016 gebouwde woningen en heeft zij medegedeeld dat er in de Dijkpolder in 2017 59 woningen zijn gebouwd, en dat daarvoor een bedrag ad € 80.319,06 zal worden overgemaakt.

In de begroting 2017 was rekening gehouden met donaties voor 65.000 m2 bedrijfsterrein, 60 woningen van de gemeente Delft, 12 woningen van de gemeente Midden-Delfland, en 50 woningen van de gemeente Maassluis. Dat de werkelijke gronduitgiften in de praktijk afwijken van de begrootte aantallen is gebruikelijk en ligt buiten de invloedsfeer van de stichting. Bedragen voor de niet gerealiseerde grondverkopen zullen overigens in latere jaren alsnog worden ontvangen.

Samenvatting ontvangen bedragen 2017 :

Gemeente Maassluis	€ 96.655,14
Bedrijvenschap Harnaschpolder	€ 146.737,34
Gemeente Delft	€ 129.327,30
Totaal	€ 372.719,78

[2] Inkomsten beleggingen
Het vermogen van de stichting is belegd. Hierbij is gebruik gemaakt van een Garantiefonds van Oyens & Van Eeghen en de vermogensbeheerder ASR Vermogensbeheer.

OVE Garantiefonds
Per 8 juli 2013 is € 1.000.000,-- minus € 12.291,67 transactiekosten over 5 jaar = € 987.708,30 belegd in het OVE Garantiefonds tranche 2013-2023. Het vaste rendement na afloop van de periode van bijna 10 jaar bedraagt € 424.216,70. Over 2017 is dat een bedrag van € 41.434,06.

OvE Rentefonds 4-7
Bij de liquidatie van de beleggingen in de OvE Rentefondsen 1-3 en 4-7 zijn respectievelijk bedragen van € 370,69 en € 69,02 ingehouden vanwege (langlopende) vorderingen van de fondsen op ingehouden bronbelasting. De vordering van € 69,02 is in het verslagjaar alsnog ontvangen.

Vermogensbeheerder
Over 2017 is met de beleggingen door de vermogensbeheerder het volgende resultaat behaald:

Rente/dividend	€ 89.540,00
Koerswinst	€ 222.341,00
Totaal	€ 311.881,00

Rente en dividend bij de vermogensbeheerder moeten als bate in de exploitatie verantwoord worden. Koerswinsten moeten gestort worden in de herwaarderingsreserve,

terwijl koersverliezen uit deze reserve gedekt mogen worden dan wel, bij het ontbreken van een dergelijke reserve, als last op de exploitatie moet drukken. Van de koerswinst over 2017 mag wel het als last genomen koersverlies over 2016 ad € 6.677 teruggedraaid worden. Over het verslagjaar wordt daarom een bate van € 89.540,-- + € 6.677 = € 96.217 ten gunste van de exploitatie verantwoord en is het restant van de koerswinst ad € 215.664 gestort in de herwaarderingsreserve.

Rente liquide middelen
Naast de dividenden van de beleggingen is ter zake van de rekening courant bij de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten rente over 2017 ontvangen tot een totaalbedrag van € 0,00, en van de Rabobank ter zake van de rekening-courant en spaarrekening bij die bank een bedrag van respectievelijk € 0,00 en € 23,03.

Samenvatting opbrengst beleggingen :

Garantiefonds tranche 2013	€ 41.434,06
Nagekomen Rentefonds 4-7	€ 69,02
Resultaat vermogensbeheer	€ 96.217,00
Totaal externe beleggingen	€ 137.720,08
Bij : rente bankrekeningen	€ 23,03
Totale opbrengsten beleggingen	€ 137.743,11

[3]Overige baten
Van de Rabobank is over 2017 een rentebijdrage van € 78,81ontvangen ter zake van de streekrekening Midden-Delfland. Daarnaast hebben twee van de spaarders op een streekrekening een deel van de door hen verkregen rente, tot een bedrag van € 78,24 afgestaan aan de stichting.

[4] Vergoedingen groene diensten
Voor het bepalen van de vergoedingen voor groene diensten is een puntensysteem ontwikkeld. In september 2006 is van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties bericht ontvangen dat de Europese Commissie haar goedkeuring heeft gehecht aan de meeste van de voorgestelde diensten. De betalingen aan de boeren van het puntensysteem in 2017, tezamen met de uitvoeringskosten van Vockestaert, hebben € 243.046,26 bedragen (2016 € 243.747,07).
In de bijlage bij deze jaarrekening is een specificatie opgenomen van de groene diensten waarvoor uitkeringen zijn gedaan op basis van het puntensysteem. Het verantwoorde bedrag is gebaseerd op jaarrekening van Vockestaert, die voorzien is van een goedkeurende beoordelingsverklaring van hun accountant.

[5] Subsidies stad-landrelatie
Voor agro-educatie/agro-recreatie wordt aan de Natuurvereniging Vockestaert jaarlijks een subsidie uitgekeerd (zie ook laatste bladzijde ter illustratie). Voor 2017 was dat een bedrag van € 11.000,-- (2016 eveneens € 11.000,--). Daarnaast is een subsidie verstrekt voor de kosten van de zogenoemde vliegende wandelpaden. Die kosten over 2017 bedroegen € 5.125,20. Verder is eind 2017 aan de Stichting Rondvaarten Vlaardingen en Vlietlanden (SRVV) een voorschot van € 4.000,-- verstrekt voor een zogenoemd varend lesuur. De afrekening van deze subsidie wordt in 2018 verwacht.

[6] Beheerskosten beleggingen
Voor de belegging in het Garantiefonds tranche 2013 is voor beheerskosten jaarlijks een bedrag van € 2.456,99 verschuldigd. Aan de vermogensbeheerder ASR Vermogensbeheer B.V. is als beheersvergoeding over 2017 een vergoeding betaald van in totaal € 11.899,43.

[7] Overige kosten
Tot de overige kosten behoren de jaarlijkse accountantskosten voor de controle van de jaarrekening (€ 2.891,90) alsmede de kosten van betalingsverkeer en

standaardbankverklaring van de BNG (€ 142,96) en de Rabobank (€144,12). Nieuw is een jaarlijkse vergoeding aan de Kamer van Koophandel voor een "Legal Entity Identifier" (LEI) die noodzakelijk is vanwege de beleggingen van de stichting. De kosten voor 2017 bedroegen € 78,65.
Daarnaast zijn in 2017 uitgaven gedaan tot een bedrag van € 24.805,-- voor een audit en evaluatie van het puntensysteem, alsmede een bedrag van € 5.000 voor Vockestaert voor ideevorming over de toekomst van Vockestaert bij de toekomstige uitvoering van de vergoedingen voor groene diensten. In de begroting was voor beide uitgaven rekening gehouden tot een bedrag van € 30.000,--. Verder is nog een bedrag van € 65,34 betaald voor vergaderkosten.

Resultaat
Een positief resultaat wordt gestort in de bestemmingsreserve en een negatief resultaat wordt aan die reserve onttrokken. De bestemming van die reserve staat nader beschreven bij die reserve (blz. 13).

Overige gegevens

Wet normering Topinkomens
De stichting wordt voor de deelnemende gemeenten aangemerkt als een zogenoemde verbonden partij. Dit betekent dat ook de Wet Normering Topinkomens op de stichting van toepassing is. Na overleg met het ministerie blijken de bestuurders aangemerkt te moeten worden als de functionarissen waarover gegevens verstrekt moeten worden.

Tabel 1d. Topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder

NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE
G.D. van Oord	Voorzitter bestuur
B.A.Revis	Lid bestuur
S.M.Brandligt	Lid bestuur
C.Pleijsier	Lid bestuur

VOOR WAARNEMINGS-DOELEINDEN
Verstegen accountants en adviseurs B.V.
Behorend bij verklaring
afgegeven d.d. 18 JUNI 2018

Aan de bestuurders van de stichting zijn in het verslagjaar geen beloningen verstrekt, geen onkostenvergoedingen, en ook geen ontslagvergoedingen.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant
De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is als bijlage bij deze jaarrekening gevoegd.

Resultaat
In de statuten van de stichting zijn geen bepalingen opgenomen over de bestemming van het jaarlijks resultaat. Het positieve jaarresultaat over het boekjaar is toegevoegd aan het eigen vermogen.

Gebeurtenissen na de balansdatum
Na de balansdatum hebben tot de datum van het opmaken van deze jaarrekening geen gebeurtenissen plaatsgevonden die nadere informatie geven over de feitelijke toestand op de balansdatum.

Deze jaarrekening is door de penningmeester van de stichting opgesteld op 15 juni 2018

Vastgesteld door het bestuur op 18 juni 2018.

De voorzitter,

G.D. van Oord

Bijlage

Uitkeringen puntensysteem — Aantal deelnemers

Omschrijving	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
Natuur/biodiversiteit													
Mozaïekbeheer	17	21	20	20	13	16	6	2	5	4	4	4	
Gebruik wildredder	9	9	6	6	7	7							
Instandhouden oud grasland	54	54	54	54	54	54	51	58	58	58	58	58	
Natuurlijke handicaps	9	9	9	9	9	9							
Zeldzame huisdierrassen rund	12	12	12	12	12	12	11	13	13	13	13	13	173 stuks
Zeldz. huisdierrassen schaap	19	19	16	16	16	16	10	11	11	11	11	11	124 stuks
Landschapselementen													
Geriefhoutbosjes	30	30	29	29	29	29	25	26	26	26	26	26	1,9785 ha
Houtsingels	21	21	20	20	20	20	11	12	12	12	12	12	0,656 ha
Elzensingels	14	14	14	14	14	14	7	8	8	8	8	8	53 m1
Hagen/heggen	26	26	26	26	26	26	28	28	28	28	28	28	1697m1
Knotbomen	64	64	64	64	64	64	54	60	60	60	60	60	3.125 bomen
Leibomen < 10 cm	5	5	5	5	5	5	3	5	5	5	5	5	11 bomen
Leibomen > 10 cm	13	13	13	13	13	13	13	14	14	14	14	14	35 bomen
Hoogst.fruitb. jaarl. snoeien	58	58	58	58	58	58	51	56	56	56	56	56	875 bomen
Hoogstamfruitb. inboeten	12	12	12	12	11	11							
Erfbeplanting	62	62	62	62	62	62	41	43	43	43	43	43	div. kwaliteiten
Rietkraag/rietland tot 1000 m2	5	5	4	4	4	4	2	2	2	2	2	2	0,123 ha
Rietkr./rietl.>1000m2	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	
Natuurlijke oevers jaarl.beh.	3	3	3	3	3	3	1	1	1	1	1	1	0,03 ha
Natuurlijke oevers afrastering	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	300 m1.
Poelen tot 75 m2	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	130 m1.
Poelen van 75-175m2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Cultuurhistorische elementen													
Historisch woongedeelte	46	46	46	46	46	46	37	40	40	40	40	40	
Historisch stalgedeelte	35	35	35	35	35	35	36	37	37	37	37	37	
Hist. bijgeb.karakteristiek steen	29	29	29	29	29	29	29	31	31	31	31	31	
Hist. bijgeb.karakteristiek hout	8	8	8	8	8	8	9	9	9	9	9	9	
Hist. bijgeb. regulier, steen	3	3	3	3	3	3	3	4	4	4	4	4	
Hist. bijgeb. regulier, hout	8	8	7	7	7	7	1	2	2	2	2	2	
Hooiberg, betonpalen/stalen kap	22	22	22	22	22	22	16	17	17	17	17	17	
Hooiberg, houten roeden en kap	9	9	9	9	9	9	12	12	12	12	12	12	
Boenhok,historische onderdelen	4	4	4	4	4	4	6	6	6	6	6	6	
Karnmolen, steen	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Karnmolen, hout	7	7	6	6	6	6	7	7	7	7	7	7	
Melkhuisje steen	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Melkhuisje hout	1	1	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	
Bakhuisje	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Prieel	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Buiten-wc	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Melkbocht	8	8	7	7	7	7	6	7	7	7	7	7	
Waterput	26	26	26	26	26	26	26	27	27	27	27	27	35 putten
Lage betonsilo	9	9	9	9	9	9	12	12	12	12	12	12	16 silo's
Rieten daken	14	14	14	14	14	14	10	13	13	13	13	13	1.962 m2
Boerentuin	43	43	43	43	43	43	36	42	42	42	42	42	
Oude klinkerbestrating	22	22	22	22	22	22	22	24	24	24	24	24	622,6 m2
Erfverharding grind	22	22	21	21	21	21	23	26	26	26	26	26	426,1 m2
Stenen heultje	4	4	4	4	4	4	5	5	5	5	5	5	
Stalen weidemolen	17	17	15	15	15	15	16	16	16	16	16	16	19 molens